

РЕШЕНИЕ

№ 24127

гр. София, 12.07.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 6 състав, в
публично заседание на 03.02.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Боряна Бороджиева

при участието на секретаря Елеонора М Стоянова, като разгледа дело номер **11475** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по чл.84, ал.3 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ) във връзка с чл.145 и следващите от Административно-процесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалба на М. К. Х., с ЛНЧ [ЕГН], гражданин на С., срещу Решение № 10973 от 22.10.2024г. на Председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет (ДАБ), с което на жалбоподателя е отказано предоставянето на статут на бежанец и на хуманитарен статут.

В жалбата се излагат твърдения, че решението е незаконосъобразно, тъй като било постановено при съществено нарушение на административно производствените правила, противоречие с материалноправните разпоредби и в несъответствие с целта на закона. Необосновано административният орган отказал да кредитира твърденията на лицето за наличието на обоснован страх за него и семейството му заради военния конфликт в страната му на произход. В С. били налице военни действия - вътрешен въоръжен конфликт, достигнал до фаза на гражданска война, поради което цивилните били под постоянна заплаха. Не бил преценен най-добрият интерес на детето по смисъла на Закона за закрила на детето (ЗЗДет) и опасността то да бъде върнато в С.. В съдебно заседание назначеният на жалбоподателя особен представител по реда на чл.25, ал.1 от ЗУБ, адв. Танина от САК, заявява, че в С. обстановката е променена след падане на режима на Б. А., но не следва да се счита за сигурна и остава нестабилна, за което имало изразени становище на Европейската комисия, съответно – налице били основания за предоставяне на лицето на статут на бежанец.

Ответникът - Председателят на ДАБ, чрез юрисконсулт К., в съдебно заседание моли съда да отхвърли жалбата и да постанови решение, с което да потвърди оспореното решение на ДАБ,

издадено при спазени административнопроизводствени правила и материален закон. От бежанската история ставало ясно, че чужденецът не е бил преследван или заплашван, не бил член на въоръжена групировка, нямал взаимоотношения с армията, не бил арестуван или осъждан. Желанието му било да работи и помага на семейството си, но това не били основания за предоставяне на международна закрила. Обстановката в страната била нова, нямало безогледно насилие, сблъсъците били спорадични, имало хуманитарна криза, но и много лица се завръщали в страната си – над 200 000, отворени били летища, гранични пунктове, пристигала хуманитарна помощ, нямало безогледно насилие.

Софийска градска прокуратура не изпраща представител и не взема становище.

Съдът, след като прецени събраните по делото доказателства, доводите и възраженията на страните, намира за установено от фактическа страна следното:

Административното производство е започнало с молба за международна закрила (лист 65 от делото) от 08.08.2024г.

На същата дата е съставен регистрационен лист (л.62-64). Според отразено в него молителят е с имена М. (собствено) К. (фамилно) Х. (бащино), гражданин на С., [дата на раждане] в Д., по етническа принадлежност – арабин, с религия – сунит, с начално образование, по професия – общ работник, неженен, владеещ арабски език, без документи за самоличност, за което лицето е попълнило и съответната декларация по чл.30, ал.1, т.3 от ЗУБ (л.48).

Срещу подпис лицето е било своевременно запознато с правата и задълженията на лица под 18 години, които са сами в Република Б. и са подали молба за закрила (л.59 и сл).

Съставена е Евродак дактилоскопна карта (л.57).

С молителя е проведено едно интервю – на 26.09.2024г. (л.36-39). На него той е потвърдил данните, които е заявил при регистрацията си. Заявил е, че няма в себе си лични документи, имал копие от лична карта но го загубил. Селото му се намирало на 10-15 минути път с кола от Д.. Не можел да остане в С., тъй като имал проблеми с чичовците си и вуйчовците си - те много го биели, не му давали да работи, а в същото време не му давали никакви средства. Баща му изчезнал преди 6 години - може би заключен от властите на Б., не знаели нищо за него. Имал сестра, която също напуснала С. преди една година, обадила му се само веднъж от Б., но повече нищо не знаел за нея. Тя също имала проблеми с вуйчовците и чичовците им. Имал и вуйчо в Г., който бил там от 6 месеца и бил в процедура, но с него не си говорел. Нямал взаимоотношения с представители на режима. Често имало инциденти в неговото село във връзка със сигурността. Напуснал С. преди около 2 месеца, нелегално, с трафикант, за Т.. Там останали само 2 дни. Потвърждавам че не бил член на въоръжена или паравоенна групировка, лично към него и към семейството му нямало заплахи, няма взаимоотношения с армията и с полицията, не е бил осъждан или задържане. По време на войната виждал военни действия, включително как се убиват хора. Заради това сестра му била инвалид - уцелена от снаряд при бомбардировка. Напуснал страната заради близките си, които не му давали да работи, но също и заради положението в С.. Счита, че ако се върне в С., пак ще има проблеми и пак няма да има какво да работи и какво да яде семейството му.

По преписката е приложено писмо от ДАНС (л.35), в който се казва, че ДАНС не възразява на лицето да бъде предоставена закрила, в случай, че то отговаря на условията по ЗУБ.

Към административната преписка е приложена справка (л.27 и сл.), изготвена от Дирекция „Международна дейност“ при ДАБ относно обстановка в С., актуална към 27.08.2024г., отнасяща се към област Д.. В нея се сочи, че областта е относително стабилна и незасегната от насилието. Справката не е актуална към датата на обявяване на делото за решаване, поради което съдът не се спира повече на нея.

По административната преписка е представено копие налична карта с превод (л.32-33). Съдът констатира, че в него е отразена дата на раждане -02.09.2009г, различна от посочената от лицето по време на регистрацията му – 01.07.2009г.

При тези факти и обстоятелства административният орган е постановил оспореното решение (л.10-17).

В него е приел, че за М. К. Х. не са налице предпоставките за предоставяне на статут на бежанец по чл.8, ал.1 от ЗУБ, тъй като самият той е заявил, че е напуснал страната си заради проблеми с близките си и не бил имал проблеми, основани на етническата и религиозната му принадлежност, нито проблеми с официалните власти, армията и полицията. Не били налице опасенията за преследване, изброени в чл.8, ал.1 от ЗУБ.

Административният орган е приел, че не са налице и предпоставките за предоставяне на хуманитарен статут по чл.9 от ЗУБ, тъй като търсещият международна закрила не бил направил обосновани изявления за наличието на реална опасност от тежки посегателства като смъртно наказание или екзекуция, или изтезания, нечовешко или унизително отнасяне или наказание. Такава опасност нямало както от държавата, така и от партии или организации, които контролират държавата или значителна част от нейната територия – „недържавни субекти“. С. не бил налице въоръжен вътрешен или международен конфликт, особено що се отнася до Д..

Не били налице и условията за предоставяне на бежанска или хуманитарна закрила на основание чл.8, ал.9 и чл.9, ал.6 от ЗУБ, доколкото лицето не било заявило такава да е предоставена на негов близък.

Пред съда е представена нова справка (л.84-86) за ситуацията в С., актуална към 14.01.2024г. – след падането през декември на режима на бившия президент Б. А. и бягството му от страната.

В справката е посочено, че представители на бившия режим продължават да се помиряват и да уреждат отношенията си с новата власт (Основно на групировката „Х. Т. ал Ш.“ и съюзни бунтовнически фракции). В страната е обявена обща амнистия. Направена е пътна карта за преход и прекратяване на конфликтите. Започнало е възстановяването на ключови съоръжения, като болници и пътища. Отчетена и необходимостта от хуманитарна помощ. От началото на 2024г. до 29.12.2024г. около 419 200 сирийски бежанци са се завърнали в С. (115 000 от които след 08.12.2024г. – датата на падане на режима на Б. А.). В страната все още е налице несигурност, въоръжени сблъсъци и повишена престъпна дейност. Въпреки това от 07.01.2025г. са възобновени и международните полети от летището в Д.. Новото правителство е ангажирано да защитава правата на малцинствата. Посочват се безредици в някои райони – крайбрежните райони, също Х. и Х., но не и Д., откъде е жалбоподателят.

Предвид, че се касае за непълнолетен търсещ закрила, съдът на основание чл.15 от Закона за закрила на детето е изискал от компетентната дирекция Социално подпомагане явяване на представител или писмено становище. Постъпил е социален доклад (л.79), в който е отчетено, че семейството на детето е в С., за него полагат грижи служители в РПЦ-С., непридружен чужденец е в Б., в негов интерес е да се отглежда в сигурна и спокойна среда, без да се притеснява за живота и здравето си, в интерес на детето е да получи статут в Б..

При така установената фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното:

Решението на ДАБ е връчено на лично на жалбоподателя на 07.11.2024г., жалбата е подадена чрез административния орган до съда на 03.11.2024г., тоест в 14-дневния срок по чл.149, ал.1 от АПК, от активно легитимирано лице, имащо право и интерес от оспорване на административния акт.

Поради това жалбата е процесуално допустима и съдът следва да я разгледа по същество.

Разгледана по същество жалбата е неоснователна.

Оспореното решение е постановено от компетентен административен орган – председателя на

ДАБ, съгласно чл.48, ал.1, т.1 от ЗУБ.

Решението е издадена в писмена форма и със съответните реквизити, при спазване на административнопроизводствените правила.

Регистрационният лист е съставен в присъствието на преводач на разбираем от чужденеца език (арабски). Също с преводач от арабски, чужденецът е информиран писмено за правата и задълженията си като непридружено лице под 18 години, подало молба за международна закрила в Република Б..

Като на непълнолетен, на лицето е бил назначен особен представител по реда на чл.25, ал.1 от ЗУБ (л.40-41).

При провеждането на интервюто, търсещото закрила лице е имало възможност да изложи бежанската си история и да ангажира доказателства в подкрепа на твърденията си. Интервюто е проведено също с преводач от арабски. След приключването му, текстът е бил прочетен, като чужденецът е заявил, че е разбрал добре смисъла на написаното и че няма възражения по него.

Интервюто е проведено в присъствието на назначения служебен адвокат Танина и е подписано от нея без възражения.

Съдът намира, че в частта относно отказа на жалбоподателя да бъде предоставен бежански статут оспореното решение е издадено в съответствие с материалния закон.

Съгласно чл.8, ал.1 от ЗУБ статут на бежанец в Република Б. се предоставя на чужденец, който основателно се страхува от преследване поради своята раса, религии, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение или убеждение, намира се извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея.

Правилен е крайният извод в решението на административния орган, че изложените от търсещото закрила лице причини не представляват материалноправно основание по смисъла на чл.8, ал.1 от ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец.

М. К. Х. е заявил на проведеното с него интервю, че не е бил арестуван или осъждан, не е имал проблеми заради етноса или религията си, че не членува в политически организации. Заявените от лицето причини за търсената от Б. международна закрила – основно проблеми с вуйчовците и чичовците му, не попадат в хипотезата на посочената норма. Няма данни, а и самото лице не твърди, то да е потърсило помощ от държавата за уреждане на тези отношения (включително да се обърнало към съд, полиция или друг държавен орган) и държавата да му е отказало такава. Желанието на лицето да работи за да изхранва семейството също е основанията на ЗУБ и по-скоро го прави икономически мигрант.

Съдът намира, че с оглед справките за страната, най-вече тази от съдебното производство, за лицето не съществува опасност да се завърне в страната си, (с оглед спазването на правилото „non refulument“).

По изложеното по-горе, съдът намира, че решението в частта, с която председателят на ДАБ е отказал на основание чл.75, ал.1, т.2 от ЗУБ да предостави на лицето статут на бежанец е законосъобразно и обжалването в тази част следва да бъде отхвърлено.

Съдът намира, че оспореното решение е издадено в съответствие с материалния закон и в частта си, с която административният орган е отказал на предостави на чужденеца хуманитарен статут.

Съгласно чл.9, ал.1 от ЗУБ, хуманитарен статут се предоставя на чужденец, който не отговаря на изискванията за предоставяне на статут на бежанец и който не може или не желае да получи закрила от държавата си по произход, тъй като може да бъде изложен на реална опасност от тежки посегателства, като: 1. смъртно наказание или екзекуция; 2. изтезание, нечовешко или унижително отнасяне, или наказание; 3. тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно

лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт. В конкретния случай жалбоподателят е напуснал С. по собствена воля, без да посочва някоя от изброените в горния абзац причини било към дата преди напускането на страната, било в случай на евентуално негово бъдеще връщане там, нито по делото да има доказателства за такива опасност. От справката за страната от януари 2024г. следва изводът, че и обективно в С. към настоящия момент не е налице вътрешен или международен въоръжен конфликт, особено пък от такава степен, че той да може да се характеризира с безогледно насилие, включително от областта, от която е жалбоподателят. Напротив, положението в С. трайно се подобрява. Цитираната в справката хуманитарна криза също не е от такъв мащаб (особено поради отворените пунктове за доставки на хуманитарна помощ), че да обоснове предоставянето на хуманитарен статут. Такъв извод се подкрепя и от големия брой завръщащи се в страната лица. Следва да се има предвид и обстоятелството, че почти цялото семейство на лицето продължава да живее в С. и той не сочи самите те да са застрашени от такива посегателства. Обстоятелството, че сестра му е пострадала при бомбардировка и останала инвалид се отнася за предишен период (преди около две години според жалбоподателя). Същото важи и за баща му, изчезнал преди 6 години.

Не са налице и други основания за предоставяне на лицето на бежански или хуманитарен статут, доколкото по делото не се установи, нито жалбоподателят изобщо излага твърдения в тази насока, бежанска или хуманитарна закрила да е била предоставена на друг член от семейството му, поради което не са налице основанията за закрила и по чл.8, ал.9, съответно на чл.9, ал.6 от ЗУБ. Не представлява такова основание заявеното от лицето, че сестра му се е обадила от Б., доколкото той не твърди, че тя е с предоставена закрила и изобщо, че все още е в Б.. Същото се отнася и до вуйчо му в Г., който бил производство, доколкото няма данни как и дали същото е приключило. Съдът не споделя и довода, изложен в жалбата, че не бил изследван въпросът за най-добър интерес на детето по смисъла на ЗЗДет. Административният орган е извършил оценка на интереса на детето (л.42 и сл.), обсъдил е това обстоятелство в решението. По време на интервюто е присъствал адвокат, предоставен е и социален доклад на основание чл.15, ал.1 от ЗСП.

Административният орган е обсъдил в решението обстоятелствата, относими към изискванията да бъде защитен най-добрият интерес на детето, като обосновано е достигнал до извод и предвид справките за ситуацията в С., че за непридружения непълнолетен чужд гражданин не съществува риск за сигурността му на територията в С.. Също и че връщайки се в страната си на произход, той няма бъде лишен от неговата идентичност, ще може да бъде обгрижван от своята майка и ще може да поддържа отношения със сестра си и братята си, които продължавали да живеят в област Д.. Съблюдаването на принципа за най-добрия интерес на детето се изразява със система от специфични мерки, съпътстващи развитието на производството по молбата за закрила, които в случая са спазени, но самият факт, че един кандидат е непридружен непълнолетен не означава само на това основание да му бъде предоставена международна закрила без оглед на изискванията по специалния закон. При липсата на предпоставки за предоставяне на хуманитарен или бежански статут висшият интерес на детето е да бъде със своето семейство, в случая с майка си и сестра си и братята си, в родната си страна, село, дом. Жалбоподателят не владее български език, няма данни да посещава училище и да има своя среда или близки в страната, в която е подал молбата, за него се грижат служители от РПЦ. Единственият му близък, за който съобщава е вуйчо в Г., но няма конкретни и потвърдени данни за това, нито същият да има уреден статут и съответно да има възможност да се грижи за детето, така както би се грижила

майка му и семейството му в страната на произход. В социалния доклад пред съда е посочено, че в интерес на детето е да получи статут в Б., но по никакъв начин тази констатация не е обоснована, не се излага нищо конкретно, а същевременно е отбелязано, че семейството му е в С., където е учил до 6 клас. В този смисъл съдът съобрази и съдебната практика на ВАС на РБ по аналогични дела като решение № 7548/08.07.2025г. по адм.д.1148/2025г., решение № 7507/08.07.2025г. по адм.дело № 1332/2025г. и др.

Воден от горното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд София-град, I отделение, 6 състав,

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на М. К. Х., с ЛНЧ [ЕГН], гражданин на С., срещу Решение № 10973 от 22.10.2024г. на Председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет, с което на жалбоподателя е отказано предоставянето на статут на бежанец и на хуманитарен статут.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд на РБ в 14-дневен срок от съобщаването.

Съ

ДИЯ: